

Rapport 2020

Gemengde Ambtelijke Commissie Brussel (GACB)

Samenwerkingscommissie
Vlaams Parlement en VGC-Raad
9 juni 2021

Oprichting van de GACB

- ▶ in mei 2016
- ▶ mededeling aan de Vlaamse Regering VR 2016 2705 MED.0185/1TER van 27 mei 2016 betreffende het Vlaams Gemeenschapsbeleid in Brussel - opstart van de permanente Gemengde Ambtelijke Commissie Brussel (GACB)
- ▶ nota voor het College van de Vlaamse Gemeenschapscommissie nr. 20152016-0554 van 26 mei 2016 over de opstart van de permanente Gemengde Ambtelijke Commissie Brussel (GACB)

Task Force Brussel (TFB)

► ambtelijke Task Force Brussel (TFB) tijdens de legislatuur 2009-2014 als voorloper van de GACB

- versterken van het Vlaams gemeenschapsbeleid in Brussel van de twee 'natuurlijke' partners VG en VGC
- betere afspraken en een meer efficiënte taakverhouding tussen beide overheden

Task Force Brussel (TFB)

► eindrapport TFB (2012)

(aktename door Vlaamse Regering, goedkeuring door VGC-College)

- gezamenlijke omgevingsanalyse
- financiële stromen vanuit VG naar Brussel - 2009 en 2010
- knelpuntenanalyse en voorstellen van oplossing voor enkele belangrijke transversale dossiers en de generieke samenwerking tussen VG en VGC

► aanvullend rapport TFB (2013)

(aktename door Vlaamse Regering, goedkeuring door VGC-College)

- financiële stromen vanuit VG naar Brussel - 2011
- specifieke knelpuntenanalyses en voorstellen per beleidsdomein

Samenstelling van de GACB

► namens de Vlaamse Gemeenschap:

- Agentschap Binnenlands Bestuur: vertegenwoordigd door de administrateur-generaal, de heer Jeroen Windey, covoorzitter van de GACB
- Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin: vertegenwoordigd door de secretaris-generaal, mevrouw Karine Moykens
- Departement Onderwijs en Vorming: vertegenwoordigd door de secretaris-generaal, mevrouw Ann Verhaegen

Samenstelling van de GACB

► namens de Vlaamse Gemeenschap:

- Departement Cultuur, Jeugd en Media: vertegenwoordigd door de secretaris-generaal, de heer Luc Delrue
- Agentschap Sport Vlaanderen: vertegenwoordigd door de administrateur-generaal, de heer Philippe Paquay
- Team Stedenbeleid: vertegenwoordigd door het afdelingshoofd, mevrouw Carolina Stevens

Samenstelling van de GACB

► namens de Vlaamse Gemeenschapscommissie:

- de heer Eric Verrept, leidend ambtenaar, covoorzitter van de GACB
- Algemene directie Welzijn, Gezondheid en Gezin: vertegenwoordigd door de algemeen directeur, mevrouw Veerle Berx
- Algemene directie Cultuur, Jeugd en Sport: vertegenwoordigd door de algemeen directeur, de heer Dirk Broekaert

Samenstelling van de GACB

- ▶ namens de Vlaamse Gemeenschapscommissie:

- Algemene directie Onderwijs en Vorming: vertegenwoordigd door de algemeen directeur, de heer Steven Vervoort

- Cel Stedelijk Beleid: vertegenwoordigd door de deskundige-coördinator, de heer Pieter Van Camp

- ▶ ambtenaren van het Team Coördinatie Brussel van de VG

- ▶ ambtenaren van de Diensten van de leidend ambtenaar van de VGC

Opdrachtenkader van de GACB

- ▶ in uitvoering van het Vlaams Regeerakkoord 2014-2019 en het Bestuursakkoord 2014-2019 van de VGC, bevestigd in het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 en het Bestuursakkoord 2019-2024 van de VGC

4 concrete opdrachten van de GACB

1. Het actualiseren van de financiële stromen zoals voorgesteld in het rapport 2012 en aangevuld in het rapport 2013 van de Task Force Brussel.
2. De decretale regelgevingsagenda's in gemeenschapsmateries van deze legislatuur te screenen op hun toepasbaarheid in Brussel en hierover te rapporteren.

4 concrete opdrachten van de GACB

3. Een ontwerp van interpretatief kader uitwerken voor de Brusselnorm (bevolkingsnorm en begrotingsnorm) uit het Vlaams Regeerakkoord.
4. Te onderzoeken en voorstellen te formuleren in welke mate de Brusseltoets niet alleen kan toegepast worden op decreten maar ook op besluiten van de Vlaamse Regering, Ministeriële Besluiten, investeringen, projectoproepen en ander beleidsvoorbereidend werk.

Rapport 2017 van de GACB

- ▶ weergave van de stand van zaken van de uitvoering van de eerder genoemde opdrachten in 2017
- ▶ rapport gefinaliseerd in januari 2018
- ▶ aktename door de Vlaamse Regering op 23 februari 2018
- ▶ aktename door het VGC-College op 27 februari 2018

Rapport 2018 van de GACB

- ▶ weergave van de stand van zaken van de uitvoering van de eerder genoemde opdrachten in 2018
- ▶ rapport gefinaliseerd in februari 2019
- ▶ aktename door de Vlaamse Regering op 29 maart 2019
- ▶ aktename door het VGC-College op 28 maart 2019

Rapport 2020 van de GACB

- ▶ weergave van de stand van zaken van de uitvoering van de eerder genoemde opdrachten in 2019 en 2020
- ▶ rapport gefinaliseerd in maart 2021
- ▶ aktename door de Vlaamse Regering op 2 april 2021
- ▶ aktename door het VGC-College op 29 april 2021

Inhoud rapport 2020 van de GACB

- ▶ het rapport bevat de volgende documenten:
 - de tabellen van de financiële stromen voor de jaren 2018 en 2019, met leeswijzer (*in uitvoering van opdracht 1*)
 - het overzicht van de screening van de Brusseltoets opgesteld op 21 december 2020, met leeswijzer (*in uitvoering van opdracht 2*)
 - aanvullende voorstellen voor een uitbreiding van de Brusseltoets (*in uitvoering van opdracht 4*)

Leeswijzer bij de financiële tabellen

- ▶ conform het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 kent de Brusselnorm twee dimensies:
 - een programmatie- en bevolkingsnorm (voor 30% van de Brusselse bevolking)
 - een begrotings- of financiële norm (5% van de Vlaamse gemeenschapsuitgaven voor Brussel)
- ▶ uitgebreide toelichting in de leeswijzer “inventaris financiële gegevens Brusselnorm”

Leeswijzer bij de financiële tabellen

- ▶ 5%-Brusselnorm (begrotingsnorm):
 - streefcijfer voor de verschillende gemeenschapsbevoegdheden en beleidsdomeinen afzonderlijk (cultuur, jeugd, sport, welzijn, gezondheid, onderwijs, vorming, integratie en inburgering, stedenbeleid)
 - ondergrens voor het totaal van de gemeenschapsuitgaven voor Brussel

Leeswijzer bij de financiële tabellen

- ▶ sterke toename van de Brusselse bevolking (cityboom)
 - officieel 1.218.255 inwoners op 1 januari 2020
 - hoogste bevolkingsdichtheid sinds de bevolkingscijfers worden bijgehouden
 - verdere groei van de bevolking tot 1.225.132 inwoners in de periode 2020-2024 (bron: gecorrigeerde (COVID-19-update) bevolkingsprojecties 2019-2070 van het Federaal Planbureau (2020))
- ▶ gevolgen voor het beleid inzake de programmatie van gemeenschapsvoorzieningen

Leeswijzer bij de financiële tabellen

- ▶ vaststellingen van de GACB:
 - nood aan verdere objectivering van de criteria om de omvang van de uitbreiding van het voorzieningenaanbod (de programmatie) te kunnen bepalen
 - de mogelijkheden en voorwaarden voor een groeipad in functie van de Brusselnorm kunnen worden onderzocht, evenals de mogelijke (graduele) inhaalbewegingen per beleidsdomein en sector
 - systematisch anticiperen op de demografische prognoses voor Brussel

Leeswijzer bij de financiële tabellen

- ▶ in de financiële tabellen opgenomen middelen:
 - uitgaven voor in Brussel gevestigde organisaties, instellingen of personen waarvan het werkgebied hoofdzakelijk samenvalt met Brussel (of een deel ervan) of die Brussel als centrum van hun activiteiten beschouwen
 - de middelen voor landelijke organisaties, gevestigd in Brussel, worden niet meegeteld (zoals bv. landelijke jeugdorganisaties, steunpunten, belangengroeperingen)

Leeswijzer bij de financiële tabellen

- ▶ twee voorstellingswijzen: (1) uitgangspunt van de VG bij de berekening van de Brusselnorm:
 - een ambitie ten aanzien van Brussel
 - als integraal onderdeel van het werkingsgebied van de VG met haar specifiek karakter (grootstedelijk, meertalig, demografie)
 - als gebied met een hoofdstedelijke functie en centrumfunctie ten opzichte van Vlaanderen
 - daarom ook rekening houden met instellingen en voorzieningen met een ruimer werkingsgebied dan de lokale Brusselse realiteit (cf. hoger onderwijs, grote kunstinstellingen, ...)

Leeswijzer bij de financiële tabellen

- ▶ twee voorstellingswijzen: (2) uitgangspunt van de VGC bij de berekening van de Brusselnorm:
 - de Brusselnorm berekend voor de nabijheidsvoorzieningen
 - voorzieningen die, globaal genomen, een sterk 'lokaal' (of wijkgericht) karakter hebben en sterk gericht zijn op de Brusselse bevolking, bv. basis- en secundair onderwijs, kinderopvang voor baby's en peuters, buitenschoolse kinderopvang, preventieve gezinsondersteuning, lokale dienstencentra, woonzorgcentra, wijkgezondheidscentra, jeugd- en sportvoorzieningen, lokale bibliotheken, gemeenschapscentra
 - worden niet opgenomen als nabijheidsvoorzieningen: instellingen hoger onderwijs, en een aantal culturele initiatieven, bv. KVS, Kaaithheater, Flagey, AB, ROSAS
(nominatieve lijst opgenomen in rapport)

Financiële stromen, Brusselnorm 2018 nabijheidsvoorzieningen inbegrepen

	Brussel	VI. Gemeenschap	%
Onderwijs	695.343.000	11.150.914.000	6,24
Werk	17.706.648	271.841.758	6,51
Cultuur, Jeugd, Sport	58.359.224	646.963.111	9,02
Welzijn, Gezondheid, Gezin	143.739.944	6.189.201.902	2,32
Stedenbeleid	17.968.653	172.248.638	10,43
Integratie, Inburgering en Gelijke Kansen	8.762.541	75.984.000	11,53
Communicatie en Media	309.700	8.303.915	3,73
Mobiliteit en Openbare Werken	82.960	3.451.018	2,40
Werk en Sociale Economie	2.390.051	277.177.099	0,86
Brusselbeleid	49.795.488	49.795.488	100,00
Totaal	994.458.209	18.845.880.929	5,28

Financiële stromen, Brusselnorm 2018 enkel nabijheidsvoorzieningen

	Brussel	Vl. Gemeenschap	%
Onderwijs	454.886.000	9.265.767.000	4,91
Werk	17.706.648	271.841.758	6,51
Cultuur, Jeugd, Sport	26.830.416	646.963.111	4,15
Welzijn, Gezondheid, Gezin	143.739.944	6.189.201.902	2,32
Stedenbeleid	17.968.653	172.248.638	10,43
Integratie, Inburgering en Gelijke Kansen	8.762.541	75.984.000	11,53
Communicatie en Media	309.700	8.303.915	3,73
Mobiliteit en Openbare Werken	82.960	3.451.018	2,40
Werk en Sociale Economie	2.390.051	277.177.099	0,86
Brusselbeleid	49.795.488	49.795.488	100,00
Totaal	722.472.401	16.960.733.929	4,26

Financiële stromen, Brusselnorm 2019 nabijheidsvoorzieningen inbegrepen

	Brussel	Vl. Gemeenschap	%
Onderwijs	724.852.000	11.640.750.000	6,23
Werk	18.308.453	261.862.119	6,99
Cultuur, Jeugd, Sport	56.660.388	653.646.691	8,67
Welzijn, Gezondheid, Gezin	137.845.368	6.340.254.752	2,17
Stedenbeleid	17.500.815	177.356.955	9,87
Integratie, Inburgering en Gelijke Kansen	8.165.019	81.939.056	9,96
Communicatie en Media	311.567	7.324.944	4,25
Mobiliteit en Openbare Werken	82.960	4.738.028	1,75
Werk en Sociale Economie	2.534.663	392.520.948	0,65
Brusselbeleid	51.692.000	51.692.000	100,00
Totaal	1.017.953.233	19.612.085.493	5,19

Financiële stromen, Brusselnorm 2019 enkel nabijheidsvoorzieningen

	Brussel	Vl. Gemeenschap	%
Onderwijs	471.081.000	9.657.156.000	4,88
Werk	18.308.453	261.862.119	6,99
Cultuur, Jeugd, Sport	25.206.312	653.646.691	3,86
Welzijn, Gezondheid, Gezin	137.845.368	6.340.254.752	2,17
Stedenbeleid	17.500.815	177.356.955	9,87
Integratie, Inburgering en Gelijke Kansen	8.165.019	81.939.056	9,96
Communicatie en Media	311.567	7.324.944	4,25
Mobiliteit en Openbare Werken	82.960	4.738.028	1,75
Werk en Sociale Economie	2.534.663	392.520.948	0,65
Brusselbeleid	51.692.000	51.692.000	100,00
Totaal	732.728.157	17.628.491.493	4,16

Financiële stromen, Brusselnorm overzicht 2012-2019

	Brusselnorm	Brusselnorm nabijheidsvoorzieningen
2012	5,38 %	4,36 %
2013	5,43 %	4,44 %
2014	5,56 %	4,43 %
2015	5,01 %	3,91 %
2016	5,21 %	4,17 %
2017	5,19 %	4,16 %
2018	5,28 %	4,26 %
2019	5,19 %	4,16 %

Brusseltoets – definitie

- ▶ beleidsinstrument om alle Vlaamse decreet- en regelgeving ex-ante te toetsen
 - op de toepasbaarheid van de voorgestelde regelgeving in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad
 - op het effect op de band tussen het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en de rest van Vlaanderen
 - voor elk beleidsdomein door de bevoegde vakminister

Brusseltoets – methodiek

- ▶ jaarlijkse regelgevingsagenda VG met relevante decreten en uitvoeringsbesluiten
 - de VG vertaalt deze in een overzichtsdokument over de al dan niet toepassing van een Brusseltoets
- ▶ dit overzichtsdokument wordt voorgelegd aan de VGC
 - de VGC kan aangeven voor welke regelgeving input voor een Brusseltoets wenselijk is en input aanleveren
- ▶ de GACB evalueert de voortgang van de Brusseltoets
 - de GACB koppelt waar nodig terug met de bevoegde vakministers

Brusseltoets – overzichtsdocument

- ▶ inhoud van het overzichtsdocument:
 - titel van het (ontwerp van) decreet of besluit
 - entiteit
 - omschrijving van de inhoud van het (ontwerp van) decreet of besluit
 - actuele mijlpaal (bv. een moment van inwerkingtreding, principiële goedkeuring ...)
 - belangrijke stappen in het proces
 - Brusseltoets consultatie

Brusseltoets – checklist

- ▶ ermee rekening gehouden dat
 - het beleid van de VG ook uitwerking heeft in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad?
 - in Brussel ook andere institutionele actoren, naast de VGC, bevoegd zijn voor gemeenschapsbeleid?
- ▶ rekening gehouden met
 - de gelijkheid tussen inwoners van het Nederlands taalgebied en de doelgroep van het Vlaams gemeenschapsbeleid in Brussel?
 - de 30%-Brusselnorm (bevolkingsnorm)?
 - de centrumfunctie van Brussel?
 - de meertaligheid in Brussel?

Brusseltoets – consultatie en inspraak

- ▶ consultatieproces binnen de regelgevingsprocedure
- ▶ maatwerk en proportionaliteit
- ▶ checklist (*ja/nee/niet nodig + motivering*)
 - overleg geweest met de VGC?
 - overleg geweest met andere institutionele actoren in Brussel? (Franse Gemeenschap, Franse Gemeenschapscommissie, Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, gemeenten, OCMW's)
 - overleg geweest met niet-institutionele actoren uit het Brusselse veld? (belangengroepen, overleginstanties, socio-culturele verenigingen, ...)

Uitbreiding van de Brusseltoets – vierde opdracht GACB

- ▶ onderzoeken en voorstellen formuleren om de Brusseltoets uit te breiden naar besluiten van de Vlaamse Regering, Ministeriële Besluiten, investeringen, projectoproepen en ander beleidsvoorbereidend werk
 - plan van aanpak uitwerken
 - planlast niet disproportioneel verzwaren
- ▶ de GACB ziet mogelijkheden bij de beleidsvoorbereiding, de beleidsafstemming en de kennisuitwisseling en -overdracht tussen de Vlaamse overheid en de VGC
 - Brusselreflex versterken

Uitbreiding van de Brusseltoets – vierde opdracht GACB

- ▶ meer aandacht voor Brussel bij wetenschappelijk beleidsvoorbereidend onderzoek dat door de Vlaamse overheid wordt georganiseerd en/of uitbesteed:
 - dataverzameling/bevragingen/onderzoeken zoals de vrijetijdsmonitor en de stadsmonitor

Uitbreiding van de Brusseltoets – vierde opdracht GACB

- ▶ kennisdeling en kennisopbouw over Brussel en de VGC:
 - een managementcomité in elk agentschap/departement (gemeenschapsmaterie) van de Vlaamse overheid, volledig gewijd aan Brussel en waarbij de VGC-administratie wordt uitgenodigd
 - een jaarlijkse ontmoeting tussen medewerkers van de Vlaamse overheid en van de VGC
 - vorming voor medewerkers (gemeenschapsmaterie) van de Vlaamse overheid conform het initiatief van het departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin voor een toelichting over Brussel (institutioneel, verhouding met de VGC/GGC, Brusselnorm en -toets ...)

Uitbreiding van de Brusseltoets – vierde opdracht GACB

- ▶ de VGC (waar mogelijk en relevant) systematischer betrekken bij bepaalde beslissingsfora:
 - de interministeriële conferenties cultuur (de Collegeleden van de VGC en van de COCOF worden hier reeds bij uitgenodigd), armoedebestrijding ...
 - werkgroepen die relevant zijn voor de VGC